

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Národný projekt

NESTRAŤ PRÁCU – VZDELÁVAJ SA

Operačný program:	Ľudské zdroje
Žiadateľ:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Výška NFP:	40 530 598,68 EUR

Miesto realizácie projektu

Štát	Región (NUTS II):	Vyšší územný celok (NUTS III):
SR	Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko	Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Prešovský kraj, Košický kraj

Stručný popis projektu

Cieľom národného projektu je podpora zamestnanosti, zamestnateľnosti a adaptability existujúcej pracovnej sily na zmenené podmienky prostredníctvom cieľného vzdelávania, ktoré poskytne predpoklady pre jej lepšie uplatnenie sa na trhu práce.

Vplyvom technologického „boomu“ sa na TP vytvára skupina osôb, ktoré budú ohrozené zánikom, prípadne stratou zamestnania v dôsledku zániku profesií, alebo nebudú schopné svojimi doterajšími zručnosťami reagovať na neustále silnejúci tlak na flexibilitu a adaptabilitu subjektov TP a rozhodnú sa hľadať si iné zamestnanie. Ak im nebude dostatočne včas poskytnutá pomoc, hrozí im prepadnutie do evidencie uchádzačov o zamestnanie na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny („úrad práce“). Vzdelávacie kurzy v rámci celoživotného vzdelávania sa javia ako kľúčový mechanizmus na udržanie konkurencieschopnosti osôb na TP.

Cieľovou skupinou sú osoby evidované na úrade práce ako záujemcovia o zamestnanie („ZoZ“) v zmysle § 7 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon o službách zamestnanosti“) a ktoré majú záujem o vzdelávanie v súlade s potrebami TP.

Vzdelávanie bude zohľadňovať ich individuálne potreby, možnosti a schopnosti s ohľadom na požiadavky trhu práce, s prihliadnutím na potrebné zručnosti najmä v oblasti nedostatkových profesií, digitalizácie a automatizácie a zeleného hospodárstva.

Projekt bude realizovať Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a 46 úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci Západného, Stredného a Východného Slovenska.

Popis východiskovej situácie

Východiskové dokumenty:

Európa 2020

Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

Hlavné ciele stratégie Európa 2020 (Slovenská republika):

Národný cieľ do roku 2020

- Dosiahnuť 72 % podiel zamestnaného obyvateľstva vo veku 20 - 64 rokov

Tematický cieľ: Podporovať zamestnanosť a mobilitu pracovnej sily

- Znížiť počet osôb ohrozených chudobou alebo vylúčením v EÚ

Tematický cieľ: Podporovať sociálne začleňovanie a boj proti chudobe

Inkluzívny rast:

Zamestnanie a zručnosti: Hlavná iniciatíva EÚ „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta“ na modernizovanie trhov práce a posilnenie postavenia ľudí podporovaním rozvíjania ich zručností počas celého ich života s cieľom zvyšovať účasť na trhu práce a lepšie zosúladiť ponuku na trhu práce s dopytom, vrátane pracovnej mobility.

Boj proti chudobe: Hlavná iniciatíva EÚ „Európska platforma na boj proti chudobe“ na zabezpečenie sociálnej a územnej súdržnosti, aby všetci mohli využívať výhody plynúce z rastu a zamestnanosti a aby ľudia žijúci v chudobe a sociálnom vylúčení mali možnosť žiť dôstojný život a aktívne sa podieľať na živote.

Vzhľadom na situáciu s akútnym problémom slovenských zamestnávateľov, ktorým je nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, je predpoklad, že počet ZoZ v evidencii úradov práce bude v nadchádzajúcom období výrazne stúpať.

Problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši NP:

Digitálna transformácia je v súčasnosti jednou z najdôležitejších tém pre strategické riadenie. Využívanie technológií sa stalo kľúčovým faktorom pri zvyšovaní konkurencieschopnosti. Keďže Slovensko je trhovo otvorená ekonomika a súčasť jednotného trhu Európskej únie, je nutné, aby sme sa prispôbili situácii a nastupujúcim globálnym trendom. Pôvodné piliere nášho hospodárstva, vrátane dobrých výsledkov produktivity práce a ešte stále relatívne lacná pracovná sila, už nebudú stačiť. Je potrebná schopnosť pružne reagovať na zmeny na trhu práce u všetkých zúčastnených subjektov – pracovnej sily, zamestnávateľov, vzdelávacích inštitúcií v rámci formálneho a neformálneho vzdelávania (t. j. škôl a inštitúcií ďalšieho vzdelávania) a subjektov služieb zamestnanosti. Trendy a nové výrobné procesy budú mať na pracovný trh významný vplyv. Hoci sa má počet obyvateľov v celej krajine v dlhodobej perspektíve (do roku 2035) znižovať, podľa prognózy sa najviac zníži v regiónoch, ktoré už zápasia s nedostatkom pracovných síl (s výnimkou Bratislavy). Takisto sa odhaduje, že 33 % všetkých pracovných miest na Slovensku je vysoko automatizovateľných a ďalších 31 % je ohrozených podstatnou zmenou spôsobu ich vykonávania. V súhrne tieto odhady naznačujú, že ohrozené sú takmer dve tretiny pracovných miest, čo je najvyššia miera spomedzi krajín Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. K vytváraniu nových pracovných miest môže prispieť aj automatizácia. Vyžaduje si to značné investície do prispôbenia sa novým nárokom trhu práce, ktoré si vyžadujú nové a pokročilejšie typy zručností a kvalifikácií. Vyššími než základnými digitálnymi zručnosťami v súčasnosti disponuje len 33 % Slovákov. Podľa OECD patrí Slovensko medzi najohrozenejšie krajiny, ktoré budú čeliť radikálnym zmenám na trhu práce. Potreby na trhu práce sa budú vplyvom digitálnej transformácie meniť, a tak OECD identifikovala súbor opatrení. Patrí medzi ne napríklad lepšie riadenie systému nadobúdania zručností, celoživotné vzdelávanie podľa potrieb pracovného trhu, či presnejšia klasifikácia a regulácia novovznikajúcich neštandardných foriem zamestnania. Zamerať sa treba aj na služby zamestnanosti, ktoré poskytujú finančnú aj rekvalifikačnú podporu občanom, ktorí sú ohrození stratou zamestnania, pretože ich pracovné miesto pre automatizáciu zanikne alebo sa zmení a transformuje. Nevyhnutným krokom v blízkej

budúcnosti je preto zadefinovanie zručností, ktoré budú potrebné vzhľadom na prichádzajúce technologické zmeny - digitalizácia, priemysel. Tieto zručnosti sa následne musia dostať nielen do vzdelávacieho systému, ale aj do systému rekvalifikácií rezortu práce. Jedine tak si z dlhodobého hľadiska môžeme udržať a zvýšiť zamestnanosť a odstrániť disparity na trhu práce. Na zabezpečenie súladu dopytovej a ponukovej stránky trhu práce je potrebné definovať, aké povolania zaniknú, a naopak vzniknú, tiež i to, ktoré zručnosti a znalosti už nebude treba a ktoré naopak musia pracujúci získať, aby nové technológie mohli ovládať. Osobitnou kategóriou sú profesie a zručnosti, ktoré bude TP vyžadovať v súvislosti s prechodom na zelené hospodárstvo.

Na základe uvedených skutočností je relevantné, aby projekt pomohol preklenúť disparity vyplývajúce z meniacich sa podmienok trhu práce. Keďže veľkým problémom zamestnávateľov je v súčasnosti nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, prostredníctvom tohto projektu sa umožní ZoZ, ohrozeným nedostatkom požadovaných typov zručností na TP, aby získali nové zručnosti a vedomosti formou podporovaného pružného a efektívneho systému ďalšieho vzdelávania.

Spôsob realizácie aktivít projektu

Hlavná aktivita projektu: „Vzdelávacie aktivity pre ZoZ“

Aktivita projektu je zameraná na zabezpečenie ďalšieho vzdelávania účastníkov, ktorými sú ZoZ v zmysle § 7 zákona o službách zamestnanosti a bude realizovaná v rámci uplatňovania aktívnych opatrení na trhu práce podľa § 54 ods. 1 písm. d) zákona o službách zamestnanosti.

Predpokladané trvanie aktivity: 29 mesiacov

Celková dĺžka realizácie hlavných a podporných aktivít projektu: 08/2021 – 12/2023

Vzdelávanie úzko súvisí so zmenami na TP, zánik, zmena a transformácia pracovných miest v dôsledku prichádzajúcich technologických a spoločenských zmien, a na to nadväzujúce zmenené požiadavky zamestnávateľov na výkon pracovných činností.

ZoZ bude mať možnosť sám si vybrať vzdelávacie kurzy, ktoré prispievajú k ich flexibilnejšiemu uplatneniu na TP alebo prechodu na inú profesiu. Príprava ZoZ na uplatnenie sa na TP s cieľom nadobudnutia teoretických a praktických vedomostí, schopností a zručností bude prebiehať v čase voľna. V prípade záujmu zo strany ZoZ úrad práce poskytne poradenskú podporu pri identifikácii vzdelávacej potreby ZoZ s ohľadom na potreby trhu práce.

Vzdelávanie bude zohľadňovať ich individuálne potreby, možnosti a schopnosti s ohľadom na požiadavky trhu práce, s prihliadnutím na potrebné zručnosti najmä v oblasti nedostatkových profesií, digitalizácie a automatizácie a zeleného hospodárstva.

Vzdelávanie bude realizované na základe spolupráce ZoZ, úradov práce a vzdelávacích inštitúcií (poskytovateľov vzdelávania) a bude možné absolvovať ho len na území SR.

Úrady práce môžu brať do úvahy informácie o potrebách TP z objektívnych zdrojov, napríklad:

- Informačný systém Národná sústava povolání zverejnený na www.sustavapovolani.sk,
- Zoznamy zamestnaní s nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily zverejnené na stránkach Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny,
- Analýzy a prognózy vývoja na trhu práce zverejnených na webovom sídle Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- webová platforma www.trendyprace.sk,
- webová platforma www.uplatnenie.sk,
- ďalšie relevantné verejne dostupné zdroje.

V prípade záujmu zo strany ZoZ úrad práce poskytne poradenskú podporu pri identifikácii vzdelávacej potreby ZoZ s ohľadom na potreby trhu práce.

ZoZ si vyberie sám z verejne dostupných zdrojov konkrétne vzdelávanie, o ktoré má záujem, a predloží úradu práce žiadosť, ktorú následne úrad práce posúdi.

Podmienky a pravidlá posudzovania žiadostí ZoZ a objektívne kritériá výberu poskytovateľov budú stanovené v internej norme a metodických usmerneniach Ústredia ako vnútorných riadiacich dokumentoch pre implementáciu národných projektov.

V prípade, ak bude vybrané vzdelávanie **profesijne orientované**, bude poskytovateľ vzdelávania akceptovaný, ak má vydanú akreditáciu/osvedčenie/oprávnenie/registáciu na vzdelávací program v zmysle legislatívy platnej na území SR.

V prípade, ak bude vybrané vzdelávanie **orientované na prenositeľné kompetencie**, bude poskytovateľ vzdelávania akceptovaný, ak má oprávnenie na vykonávanie vzdelávania dospelých, vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti alebo obdobných služieb, ktoré vzdelávanie dospelých zahŕňajú, vydané v zmysle osobitných predpisov platných na území SR.

Záujemca o zamestnanie podľa § 7 zákona o službách zamestnanosti (t. j. občan, ktorý si hľadá iné zamestnanie alebo ktorý má záujem o poskytovanie informačných a poradenských služieb a odborných poradenských služieb a nie je UoZ).

Jeden ZoZ môže byť do projektu zaradený iba jedenkrát. ZoZ, čestným vyhlásením preukáže, že:

- požadované vzdelávanie zohľadňuje jeho individuálne potreby na zvýšenie predpokladov pre lepšie uplatnenie sa na trhu práce a v prípade, ak je zamestnancom, že toto vzdelávanie nie je podmienené požiadavkou jeho terajšieho zamestnávateľa,
- v tom istom období, v ktorom sa zúčastní požadovaného vzdelávania, sa nebude zúčastňovať na rovnakých alebo obdobných vzdelávacích aktivitách/opatreniach v rámci iného projektu s finančnou podporou z verejných zdrojov (z ESF alebo iného finančného mechanizmu v rámci európskeho priestoru alebo štátneho rozpočtu SR) alebo na ktoré budú vyčlenené iné verejné prostriedky (napr. na základe individuálneho opatrenia na úrovni vlády).

Oprávnené výdavky:

Za oprávnený výdavok sa považuje príspevok na vzdelávanie ZoZ v hodnote kurzovného. Prijímateľ projektu poskytuje finančný príspevok ZoZ na jeho vzdelávanie na základe dohody uzatvorenej medzi úradom práce a ZoZ. Príspevok na vzdelávanie ZoZ bude uhradený poskytovateľovi vzdelávania, ktorý zrealizoval vzdelávanie pre ZoZ, na základe splnomocnenia, ktoré na tento účel vystaví ZoZ. Formulár bude súčasťou dohody so ZoZ, ktorým sa potvrdzuje, že úrad práce uhradí poskytovateľovi vzdelávania príspevok na vzdelávanie za ZoZ v hodnote kurzovného.

Cena kurzovného je určená na financovanie vzdelávacích aktivít jedného účastníka, vrátane všetkých súvisiacich a nevyhnutných nákladov, ktoré súvisia výlučne so vzdelávacími aktivitami a sú nevyhnutné na ich realizáciu. Úspešné absolvovanie vzdelávacieho kurzu sa bude preukazovať predložením príslušného Potvrdenia/Certifikátu/Osvedčenia o úspešnom absolvovaní kurzu.

Realizácia projektu bude zabezpečená odborným personálom úradov práce na pozícii poradca / koordinátor vzdelávania ZoZ.

Plánované výstupy hlavnej aktivity:

Podpora ZoZ, ktorí úspešne absolvovali vzdelávanie/odbornú prípravu na otvorenom trhu vzdelávania, prispeje k ich flexibilnejšiemu uplatneniu na trhu práce alebo prechodu na inú profesiu.

Výsledky aktivity a príspevok k naplneniu merateľných ukazovateľov (MÚ):**MU P0972**

Záujemcovia o zamestnanie – 20 000 osôb.

MU P0947

Účastníci, ktorí úspešne absolvovali vzdelávanie / odbornú prípravu na otvorenom trhu vzdelávania – 16 000 osôb,

Súlad s horizontálnymi princípmi:

Projekt je v súlade s horizontálnymi princípmi udržateľný rozvoj, rovnosť mužov a žien a nediskriminácia, ktoré sú definované v Partnerskej dohode SR na roky 2014 – 2020 a v čl. 7 a čl. 8 všeobecného nariadenia.

Pri výbere osôb zapojených do realizácie aktivít projektu budú žiadateľom zabezpečené princípy rovnosti mužov a žien, princíp nediskriminácie na základe pohlavia alebo príslušnosti k akejkoľvek znevýhodnenej skupine osôb alebo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb.

Podporné aktivity**Informovanosť a publicita**

Okrem hlavnej aktivity budú súčasťou projektu podporné aktivity a informovanosť a publicita, ktoré majú charakter nepriamych výdavkov. Nepriame výdavky na tieto činnosti budú preukazované formou zjednodušeného vykazovania výdavkov. Informovanosť

a publicita bude realizovaná prostredníctvom propagačných materiálov v súlade s Manuálom pre informovanie a komunikáciu pre prijímateľov v rámci EŠIF – OP LZ. Prostredníctvom nich bude prijímateľ informovať účastníkov projektu ako aj širokú verejnosť, že aktivity, ktoré sa realizujú v rámci projektu sa uskutočňujú vďaka prostriedkom poskytnutým z ESF. Publicita bude zabezpečovaná taktiež samostatnou prezentáciou formou plagátov, letákov, alebo inou formou prezentácie, ktorú si zvolia prijímatelia príspevkov.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Prínosom NP bude zvýšenie zručností ZoZ, ktoré im umožnia vyššiu konkurencieschopnosť na trhu práce, čím sa zlepši zároveň aj ponuková stránka trhu práce z vlastných ľudských zdrojov SR. Podporou vzdelávania týchto osôb sa očakáva, že sa stanú adaptabilnejší a flexibilnejší na trhu práce.

Prostredníctvom tohto NP sa očakáva udržanie zamestnanosti a zvýšenie zamestnateľnosti pre ZoZ, ktorí úspešne ukončia vzdelávacie kurzy (intervenciu).

Cieľová skupina

- **záujemca o zamestnanie (ZoZ)** v zmysle § 7 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (t. j. občan, ktorý si hľadá iné zamestnanie alebo ktorý má záujem o poskytovanie informačných a poradenských služieb a odborných poradenských služieb a nie je UoZ).

Harmonogram realizácie aktivít

Celková dĺžka realizácie aktivít projektu (v mesiacoch):		29	
Hlavné aktivity projektu	Typ aktivity	Začiatok realizácie aktivity	Koniec realizácie aktivity
Poskytovanie príspevkov	Vzdelávacie aktivity pre ZoZ	08/2021	12/2023
Mzdové výdavky	Poradca / koordinátor vzdelávania ZoZ	08/2021	12/2023
Podporné aktivity		08/2021	12/2023